

Her kommer jeg til et ganske andet Forhold, at naar man fra Fagforeningernes og socialdemokratisk Side — og det er jo desværre akkurat det selv samme — stiller sig saaledes, at man siger: vi staa i Klassekamp overfor det øvrige Samfund, vi ønske at bekrieger jer, I ere alle de øvrige Samfundsklasser, I ere en broget Masse, men for os staa I som en samlet Klump. Fjender, saa maa Konsekvensen deraf være, at i alle de Tilfælde, hvor Arbejdsløsheden ikke er en Følge af, at man ikke kan faa Arbejde, men af, at man ikke kan faa Arbejde til Fagforeningstakster, maa de selv bære Stridens Følger, der kunne de ikke forlange, at de øvrige Samfundsklasser, Fjenden, skulle overtage Forsørgelsen af deres Invalidere under Kampen. Vi maatte jo være forrykte simpelthen, om vi det ene Øjeblik lod dem appellere til os som Borgere, der bør have Medlidenhed med andre Borgere, lod dem slaa paa disse Strenge: det gode Hjerte, vi ere dog alle Brødre, den nære Samfundssolidaritet o. s. v. — vi kende hele den Historie — for at vi under vanskelige Forhold skulle bidrage til, at Fagforeningstaksterne kunne opretholdes, og saa det næste Øjeblik ere vi igen Samfundsfjenden, den store Hob, som for enhver Pris skal bekæmpes. Nej, lad os faa en af Delene, lad os faa at vide, hvorledes Forholdene virkelig ere. Anerkende de Samfundssolidariteten, have de Herrer fuldstændig Ret til at beraabe sig paa Solidaritetsfølelsen for vort Vedkommende, paaberaabe sig Velgørenheden og under Forhold som disse komme til Stat og Kommune og sige: her ere ekstraordinære Forhold til Stede, ville I hjælpe os og være solidariske med os, vi ere jo dog Brødre, tilhøre dog samme Samfund og Fædreland. Men i det Øjeblik de sige, I ere Fjenden, vi føle os meget mere knyttede til franske og tyske Arbejdere end til den danske Bourgeois, saa sige vi: ere vi Fjenden, hvorfor skulde vi saa understøtte eders Invalidere under en Kamp, som gaar ud paa at benytte en tilstedeværende Arbejdsløshed til at opretholde Fagforeningstaksterne? Hvad i Alverden vedkommer det os, at Fagforeningstaksterne opretholdes? Vore Interesser gaa i modsat Retning; naar I forsvare eders Interesser, have vi ogsaa Lov til at forsvare vore. Derfor vilde man komme ud over mangt og meget, hvis Fagforeningerne vilde resolut stille sig paa det Punkt at sige: Vi anerkende, at vi ogsaa have vore naturlige Forpligtelser til at hjælpe under saadanne ekstra-

ordinære Forhold og netop at hjælpe som Fagforeninger for derigennem at vise, at vi ere en social Institution ligesom alle de andre, at vi føle os som et Led af den hele Samfundskæde og derved bidrage til Arbejdsløsheden.

Dernæst er der endnu en Betragtning, der forekommer mig at have megen Vægt, det er denne, at til syvende og sidst kommer det dog an paa, at der er et stort Udbytte af Samfundsarbejdet; jo større Udbytte der er, des mere er der at fordele mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne, des mere kunne de dele mellem sig indbyrdes. Altsaa Arbejdets Produktivitet kommer det først og sidst an paa at sørge for. Man kan ogsaa udtrykke det saaledes, at til syvende og sidst er ogsaa Arbejdsløshedsproblemet et Spørgsmaal om tilstrækkelig høj Løn, thi er den tilstrækkelig høj, ville Arbejderne selv kunne forsikre sig ogsaa mod Følgerne af Arbejdsløshed. Men naar det er saaledes, og vi nu en Gang leve i et historisk bestemt Samfund, hvorfor afviser man saa fra socialdemokratisk Side Toldbeskyttelsen, som netop er et Mittel til at hæve Arbejdslønnen, idet den hæver Udbyttet? I det Øjeblik man stiller sig saaledes som Socialdemokraterne, paa Frihandelsstandpunktet, at man kommer ind under det almindelige internationale Markeds Forhold, maa ganske naturnødvendigt i mange Fag Arbejdslønnen synke under Trykket af den store udenlandske Konkurrence; saa bliver der mindre til Arbejdsgiverne og Arbejderne, og dette kommer til paa fremragende Maade ogsaa at indvirke paa Arbejdslønnen. Den, der vil modvirke Arbejdsløsheden, maa først og sidst være Beskyttelsesmand.

Det synes mig derfor, at den Vej, her er gaaet i hvert Fald i det sidste Lovforslag, er en lidet anbefalelsesværdig Vej. Og medens jeg under Hensyn til de Oplysninger, der ere forelagte fra socialdemokratisk Side, altsaa vil gaa med til den ene Lov om ekstraordinær Hjælp fra Statens og Kommunens Side, mener jeg, at den anden Vej, Almisseevejen, bør positivt være spærret; og dér vil jeg altsaa tilraade, at man ligefrem stemmer imod.

Lad mig til syvende og sidst have Lov til at sige dette, at den egentlige Udvej, den organiske Løsning paa hele dette store Spørgsmaal, ser jeg personlig ad helt andre Veje end Arbejdsløshedskasser, end sige den Hjælp, her er foreslaaet. Den Antydning, som er given af Schmoller i sin Tid, og for ganske nylig paa en over-